

Banca Națională
a Moldovei

Investițiile străine directe în Republica Moldova Particularități metodologice

Dumitru Nedeița
Departamentul Raportări și Statistică
10.07.2015

Banca Națională
a Moldovei

Cuprins

- I. Situația actuală
  - Componentele investițiilor directe
  - Metodologia evaluării conform BPM5
  - Metodologia evaluării conform BPM6 și BD4
  - Stoc și flux – prezentare în BP și în PII
  - Prezentarea activ-pasiv(BPM5) și prezentarea direcțională(BPM6)
  - Sursele de informație
  - Entitățile cu destinație specială
- II. Modificări recente
- III. Utilizatorii de informație
- IV. Planuri de viitor
- V. Adrese către informația ISD

I. Componentele investițiilor directe

- Capital propriu
  - Valoarea cotelor ce depășesc 10% aflate în proprietatea nerezidenților (sub 10% sunt investițiile de portofoliu)
- Instrumentele de datori
  - Includ datoriile/creanțele (împrumuturi, credite comerciale etc.) față de investitorul străin, cu excepția intermediarilor financiari
- Investițiile în imobil efectuate de către nerezidenți

I. Metodologia de evaluare conform BPM5

- Metodologia MBP5 presupune evaluarea doar a capitalului social la care se adaugă investițiile în imobil ale nerezidenților (estimate din punct de vedere a Balanței de Plăți), a venitului reinvestit separat, iar datoriile sunt constituite doar din împrumuturi. Metoda de evaluare este valoarea tranzacției, ce presupune evaluarea cotei investitorului străin la momentul efectuării tranzacției.
- Principalul avantaj constă în faptul că diferența între valoarea de piață și cea a tranzacției este nesemnificativă, iar dezavantaj – dificultatea evaluării ulterioare a tranzacției din lipsă de surse. Astfel, valoarea tranzacției devine istorică (formând un stoc cumulativ) și nivelul de detaliere este redus.

I. Metodologia de evaluare conform BPM6 și BD4

- Conform MBP6 metoda de evaluare utilizată este valoarea de bilanț, ce presupune faptul că valoarea întreprinderii este calculată ca valoarea bilanțieră a capitalului propriu, iar valoarea datoriilor față de investitorul străin include toate tipurile de instrumente de datorie (împrumuturi, credite comerciale etc.).
- Principalul avantaj al acestui mod de evaluare îl constituie faptul că datele se bazează pe bilanțul întreprinderii și sunt periodic revizuite de întreprindere și disponibile pentru anchetare. Principalul dezavantaj îl constituie faptul că datele din bilanț sunt în lei moldovenești și astfel dacă întreprinderea nu reevaluează activele la valoarea lor de piață, apar discrepanțe între valoarea de piață și cea de bilanț.

I. Stoc

- Stocul (reflectat în PII) reprezintă valoarea cotelor(acțiunilor) investitorilor străini, inclusiv valoarea imobilului ce aparține nerezidenților la o dată fixă(sfârșit de perioadă, trimestru, an) evaluat în dolari SUA(din valuta originală) în mil. în PII și CDIS(sau mii, unități – în tabele analitice)
  - Valoarea depinde de metoda de calcul
    - BPM6 – metoda valorii de bilanț
    - BPM5 – valoarea istorică (cumulativă)

I. Flux

- Flux
  - Tranzacții (reflectat în BP(Ct, Dt, Net) și PII ca tranzacții din BP(Net))
    - nemijlocit vânzarea și procurarea cotelor de către nerezidenți sau acumularea/achitarea față de investitori
  - Alte modificări (reflectat în PII)
    - Profit reinvestit – reprezintă rezultatul din activitatea operațională minus dividendele calculate - cheltuieli privind impozitul pe venit,+/- fluxul de rezerve (provizioane etc.)
    - Fluctuația ratei de schimb
    - Valuta tranzacției diferă de USD
      - În cazul valorii de bilanț - datele din bilanțurile contabile, reflectate în MDL, se convertesc în USD
      - + profit/-pierdere din cauza fluctuației ratei de schimb

I. Flux

- Alte modificări (continuare)
  - Schimbări de preț
    - rezultat din activitatea investițională+rezultat din activitatea financiară minus profit/pierdere din cauza fluctuației ratei de schimb
  - Alte schimbări
    - Reclasificarea de la investiții directe la investiții de portofoliu când cota nerezidentului scade sub 10% sau viceversa: când cota a fost sub 10% și crește peste 10% (atât capitalul propriu, cât și instrumentele de datorie)
    - Trecerea în stare inactivă a companiei

I. Prezentarea direcțională (MBP5)

A. Investiții directe peste hotare vor include:

1. Investițiile investitorilor direcți rezidenți în întreprinderi nerezidente și
2. Investițiile inverse ale întreprinderilor nerezidente cu investiții străine în investitorii lor direcți rezidenți;

B. Investiții directe în economia națională vor include:

1. Investițiile investitorilor direcți nerezidenți în întreprinderi rezidente și
2. Investițiile inverse ale întreprinderilor rezidente cu investiții străine în investitorii lor direcți nerezidenți

I. Prezentarea activ-pasiv (MBP6)

- Activele vor include: (A1 și B2)
- Investițiile investitorilor direcți rezidenți în întreprinderi nerezidente și
- Investițiile inverse ale întreprinderilor rezidente cu investiții străine în investitorii lor direcți nerezidenți;

- Pasivele vor include: (B1 și A2)
- Investițiile investitorilor direcți nerezidenți în întreprinderi rezidente și
- Investițiile inverse ale întreprinderilor nerezidente cu investiții străine în investitorii lor direcți rezidenți;

I. Sursele de informație

- Raportul Statistic 1-INVEST (BNS)
- Raportul financiar
- Statistica tranzacțiilor bancare internaționale
- 1-HV - Informația privind volumul emisiilor de valori mobiliare cu participarea nerezidenților, înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare (CNPF)
- 2-HV - Informația privind tranzacțiile efectuate pe piața secundară a valorilor mobiliare cu implicarea investitorilor străini (CNPF)
- FIN 22 - Situația modificărilor în capitalurile proprii (rapoarte individuale)

I. Entitățile cu destinație specială

- În baza analizei datelor din cadrul CDIS s-a constatat că majoritatea investițiilor nu sunt efectuate direct, ci prin intermediul companiilor cu destinație specială SPE (Special Purpose Entities). În special SPE-urile sunt înregistrate în țările cu regim fiscal lejer (off-shore), sau unde sunt careva avantaje privind gestionarea fluxurilor de capital (Olanda etc.);
- Cel mai des SPE-urile utilizate ca intermediari sunt înregistrate în Olanda, Luxemburg, Hong Kong, Insulele Virgine Britanice și Insulele Bermude.

US Dollars, Millions

Investment from:	Netherlands	Luxembourg	United States	China, P.R. Mainland	United Kingdom	China, P.R. Hong Kong	France	Germany	Switzerland	Russian Federation	Cyprus	Moldova	All Other Economies	Total
United States	693,801	291,030		57,751	264,516	44,604	101,337	91,769	73,725	3,396	4,353	98	1,218,907	2,645,288
Netherlands			240,306	18,502	192,389	66,162	169,118	205,651	159,260	59,745	1,352	518	1,215,400	2,328,403
United Kingdom	458,928	441,077	442,179	18,091		24,517	125,277	78,528	12,899	6,332	3,359	134	590,630	2,201,950
Luxembourg	484,993		190,380	3,466	38,161		115,558	148,348	125,862	20,316	2,634	5	723,121	1,830,842
France	137,653		198,741	14,758	113,909	2,998		89,482	34,212	15,420	262	246	505,486	1,118,168
Germany	134,162		215,938	34,695	102,086	4,083	92,894		30,879	18,741	1,635	175	401,575	1,036,681
China, P.R. Hong Kong	14,777	14,269	4,854	856,758	12,338		3,217	39		266	12	0	71,707	978,236
Switzerland	175,701	90,827	211,700	8,700	40,458	6,550	71,792	86,424		6,251	190	58	245,215	943,867
Japan	67,667	2,119	289,490	121,999	33,747	23,914	9,882	22,015	2,022	1,958	0	0	329,452	904,264
Virgin Islands, British	24,216			297,792	4,382	319,674	232	2,608		56,442	4,189	66	80,817	790,478
Canada	21,582	84,481	210,854	7,692	28,887	8,419	6,158	4,141	208	129	142	0	111,363	484,070
China, P.R. Mainland	1,296	13,729	3,815		959	375,527	569	1,178		1,385	8	2	74,472	472,887
Belgium	135,963		86,021	1,490	7,833		105,626	9,959	6,119	2,216	4	24	105,431	460,682
Spain	15,504		44,750	7,561	66,453		33,101	20,981	3,952	984	0	233	257,016	450,538
Bermuda	160,875		1,406	7,838	9,628	70,487	5,613	4,608		32,548	0	0	108,078	401,083
Sweden	60,653	19,124	42,313	5,040	13,740		7,995	23,560	3,381	16,088	88	0	155,173	347,160
Italy	97,884		23,021	6,110	10,500		26,687	45,588	4,370	1,240	25	127	128,334	344,270
Singapore	23,448		23,528	76,388	4,768	23,211	2,922	981		182	1	7	163,298	318,712
Cayman Islands	45,909		53,493	38,570	11,101	12,574		-6,221		488	538	0	115,282	271,732
Austria	17,122		4,781	4,084	1,681		5,440	34,444	72,047	8,306	1,040	39	113,365	262,349
Ireland	137,361		24,974	1,505	18,154		16,377	4,554		8,853	44	0	41,049	282,916
Cyprus	17,550		2,648	354	957		919	3,180		128,816	0	253	49,588	204,285
Australia	12,827		55,862	7,639	18,459	3,180	2,269	2,965		66	2	16	74,661	177,944
Denmark	8,142	1,184	7,854	3,135	8,363		8,055	15,233	6,369	1,079	0	0	72,927	132,308
Mauritius	734		3,008	22,860	269		375	9		12	0	0	94,150	121,423
Norway	25,644		18,056	503	2,673		3,503	1,359		219	1,070	0	64,643	117,689
Korea, Republic of	767		18,421	47,785	1,303	2,388	745	4,750		1,019	0	0	32,039	109,213
Finland	22,126		5,611	3,873	1,693		3,790	8,245		5,412	7	1	51,128	101,727
Russian Federation	18,419	829	5,999	436	1,470		868	3,935		0	28,389	726	34,594	93,285
Curacao	81,508		3,736	0	0		1,004	0		0	0	0	5,488	91,714
Moldova			0	1	0		0	0		11	3	0	61	77
All Other Economies	250,265	1,694,824	114,578	231,537	52,363	41,510	51,896	21,201	107,945	57,946	21,760	584	980,301	3,626,711
Total	3,327,456	2,653,457	2,547,828	1,906,908	1,063,652	1,029,794	973,112	927,505	643,038	455,904	69,111	3,330	8,214,794	23,815,889

<http://cdis.imf.org>

II. Modificări recente

- Modificări la raportul financiar conform noilor standarde contabile
- Modificări la raportul 1-INVEST
- Publicarea pe pagina web BNM datelor aferente stocurile pe țări și ramuri ale economiei naționale (CAEM v1) conform valorii de bilanț

III. Utilizatorii de informație

- Ministerul Economiei
- Ambasadele RM peste hotare
- Ambasadele altor state în RM
- Fondul Monetar Internațional
- UNCTAD
- ...

IV. Planuri de viitor

- Producerea datelor conform ultimului investitor străin
- Reconcilierea datelor produse conform valorii istorice și valorii de bilanț
- Formarea bazei de date a investițiilor moldovenești peste hotare (active)
- Crearea aplicații de gestionare eficientă cu interfață adaptabilă cerințelor în evoluție - a fost aplicat pentru finanțare UE în cadrul Acordului de finanțare a GRM și UE privind programul cadru de suport a PNA 2014-2016

V. Adrese pentru informația ISD

- Baza de date interactivă a BNM-
<http://www.bnm.md/bdi/?lang=ro>
- Balanța de plăți - Baza de date interactivă>Statistica
conturilor internaționale> Balanța de plăți
- Poziția investițională - Baza de date interactivă>Statistica
conturilor internaționale> Poziția investițională
- Ancheta Coordonată a Investițiilor Directe - Baza de date
interactivă> Statistica conturilor internaționale >Ancheta
Coordonată a Investițiilor Directe
  - <http://cdis.imf.org>
- Întrebări aferente ISD :
  - dbp_ofpii@bnm.md
  - Angela.Gherman@bnm.md
  - Ion.Veverita@bnm.md